

حالا گفته می‌شود که برجام را می‌خواهیم با این سه کشور اروپایی ادامه بدهیم؛ من به این سه کشور هم اعتماد ندارم. من می‌گویم به اینها هم اعتماد نکنید.
(۹۷/۲/۱۹)

▼ حرف روز نمایش کاغذی یا تضمین قطعی؟

اجرای شدن مقررات مسدودساز اتحادیه اروپا از روز گذشته از دیدگاه اروپایی‌ها، به نوعی تضمین آنها به ایران برای ماندن در برجام و حفظ آن است. بنا به مقررات مسدودساز، اتحادیه اروپا موظف به حمایت از فعالیت شرکت‌های اروپایی در ایران در مقابل تحریم‌های ضد ایرانی آمریکا می‌شود و به شرکت‌ها اجازه می‌دهد از اجرای قوانین تحریمی آمریکا خودداری کنند و همچنین، جریم صادرشده در دادگاه‌های آمریکا علیه شرکت‌ها و طرف‌های اروپایی در حال فعالیت با ایران را به رسمیت نمی‌شناسد. با این حال، همان‌گونه که رئیس بخش خدمات مالی اتحادیه اروپا اذعان داشت، اقدامات اروپا در برابر تحریم‌های ضد ایرانی آمریکا اثر محدودی خواهد داشت. افزون بر این، بنا به اعلام رئیس‌جمهور فرانسه، شرکت‌های اروپایی خود مختار به ادامه یا قطع فعالیت‌های خود در ایران هستند و دولت‌های اروپایی نمی‌توانند آنها را به ماندن در ایران مجبور کنند. شرکت‌ها نیز دو دسته‌اند؛ شرکت‌های کوچک که حوزه فعالیت و مانور آنها محدود بوده و شرکت‌های بزرگ که در سطح بین‌المللی فعالیت دارند. دسته اول نیاز چندانی به دسترسی به شبکه مالی و بانکی آمریکا ندارند و بنابراین، می‌توانند به راحتی در ایران به فعالیت خود ادامه دهند و دسته دوم برای ادامه فعالیت خود در نقاط گوناگون جهان، نیازمند دسترسی به شبکه مالی و بانکی آمریکا هستند و باید بین ماندن در ایران و دسترسی به بانک‌های آمریکا برای انجام معاملات دلاری خود و نقل و انتقال دلار، یکی را انتخاب کنند که در این میان به نظر می‌رسد انتخاب ایران و ترجیح آن به مزایای ارتباط با آمریکا برای آنان کاری بسیار دشوار و حتی غیر محتمل باشد. با وجود این، اگرچه این اقدام اتحادیه اروپا در ظاهر اقدام مثبتی است، اما محدود بوده و توان این اتحادیه نیز بیش از اینها نیست. بنابراین، این اقدام نه نمایش کاغذی و نه تضمینی قطعی است و هر چه هست تأمین‌کننده اهداف ایران در برجام نیست؛ از این رو، در این وضعیت باید با هوشیاری هرچه تمام‌تر، تصمیم‌گیری کرد.

در عین حال، نباید فراموش کرد که سران تروئیکای اروپایی ضمن تأکید بر حفظ برجام، بر مقابله با برنامه موشکی و منطقه‌ای ایران نیز تأکید کرده‌اند که سناریویی بس خطرناک است و باید با آن مقابله جدی صورت گیرد؛ یعنی اینها خواسته آمریکا در مقابل ایران را به روش دیگری مطرح کرده‌اند که باید از طرح هر گونه بحثی در این زمینه از سوی اروپایی‌ها، جلوگیری کرد.

▼ گزارش روز مشکل کجاست؟

«توتال، بدون دردرس و بدون پرداخت کوچک‌ترین خسارت و جریمه ایران را ترک خواهد کرد!» اگر هنگام عقد قرارداد میان ایران و شرکت فرانسوی توتال این جمله را می‌گفتید و می‌نوشتید، بی‌تردید از سوی رسانه‌های حامی دولت و مسئولان دولتی در وزارت نفت و... متهم می‌شدید به دلواپسی، متهم می‌شدید به تخریب دولت و توافق هسته‌ای، متهم می‌شدید به اینکه نمی‌خواهید سرمایه خارجی به کشور جذب شود و با سرمایه‌گذاری خارجی مخالفت! متهم می‌شدید به اینکه هیچ چیز از هنر مذاکره نمی‌دانید و بزدل و ترسویی هستید که باید بروید جای گرمی برای خودتان پیدا کنید! اما امروز این جمله را نه در رسانه‌های منتقد، بلکه از زبان مسئولان وزارت نفت می‌شنوید و عجیب‌تر از آن، اینکه با وجود این فاجعه در نحوه عقد قرارداد با توتال، مانند آنچه پیشتر درباره بوئینگ و ایرباس نیز رسانه‌ای شده بود، آب از آب تکان نمی‌خورد و وزیر نفت همچنان محکم در جای خودش نشسته و وعده بستن قرارداد با شرکت‌های جایگزین را می‌دهد! موضوعی که در ابعاد بزرگ‌تر آن درباره اصل توافق هسته‌ای در حال رخ دادن است و آمریکا که هرگز به تعهداتش در قبال ایران پایبند نبود، حالا نیز به سادگی و بدون آنکه پاسخگو باشد یا توانی در درون سند برجام برای این اقدام در نظر گرفته شده باشد، از برجام خارج شده و هنوز هستند عده‌ای در داخل که می‌گویند نباید از برجام خارج شویم؛ چون بد قول می‌شویم! مسئولان دولتی و رسانه‌های جریان اصلاحات در حالی بر ادامه برجام بدون آمریکا تأکید می‌کنند که «فدریکا موگرینی» مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا به صراحت می‌گوید: «این اتحادیه قادر نیست ضمانت‌های حقوقی و اقتصادی به ایران بدهد»، این شرایط بیش از پیش این موضوع را به اثبات می‌رساند که مشکل، برجام، توطئه‌های دشمنان یا بدهی آمریکا نیست؛ چرا که این دشمنی‌ها همیشه بوده و خواهد بود؛ بلکه مشکل در داخل و در نگاهی است که به آن سوی مرزها دوخته شده است، مشکل مدیرانی هستند که بدون داشتن حداقل صلاحیت عنوان ژنرال نفتی و... را یدک می‌کشند و منافع کشور را به بازی گرفته‌اند!

▼ خبر ویژه تصمیمات نجفی موجب ناامیدی و ناراضی‌تی شد!

محمد علیخانی، عضو شورای شهر تهران با اشاره به جزئیات تغییراتی که محمدعلی افشانی در شهرداری تهران ایجاد خواهد کرد، گفت: جلسات متعددی با آقای افشانی و بقیه کاندیداها داشتیم که در این جلسات، پرسش‌هایی را که اعضا داشتند، با ایشان مطرح کردیم. وی در تشریح مذاکراتی که با شهردار جدید تهران داشته‌اند، افزود: یکی از مهم‌ترین مسائلی که در این جلسات بررسی کردیم، بحث تعامل میان شورا و شهرداری بود؛ امری که پیش از این در دوران شهردار قبلی کمتر به آن توجه شده بود. تعامل با شورا در گذشته کم‌رنگ بود و نظرات تخصصی کمیسیون‌ها گرفته نمی‌شد و شاهد تعامل مناسبی با شورا نبودیم؛ اما آقای افشانی اظهار داشت که با شورا تعامل خواهد داشت. علیخانی با بیان اینکه شهردار جدید روی قانون تأکید داشته و اصل را رضایت مردم و قانون می‌داند، ادامه داد: یکی از موضوعاتی که در گذشته مغفول مانده و جو ناامیدی در میان رأی‌دهندگان ایجاد کرده بود، بی‌توجهی به مطالبات مردم در شهرداری بود. البته این نظر شخصی من است، شاید بعضی اعتقاد داشته باشند که دوره نجفی بهترین زمان بود. وی ادامه داد: نجفی با انتصابات خود در شهرداری فضای ناامیدی ایجاد کرد و افرادی ناآشنا با ساختار شهرداری را از بیرون روی کار آورد؛ از سوی دیگر تصمیماتی گرفت که به شدت در سیستم ناراضی‌تی ایجاد کرده و به شهرداری آسیب زد.

▼ اخبار

ادامه بازداشت فعالان سیاسی در عربستان

یک منبع عربستانی در صفحه توئیتری خود از حمله مسئولان عربستانی به فعالان سیاسی این کشور و بازداشت شماری از آنها خبر داد. این منبع همچنین گزارش داد، «شیخ محمد المحیسنی» امام جماعت مسجد الراجحی در مکه و یکی از فرزندانش بازداشت شده‌اند. همچنین «دیده‌بان حقوق بشر» در روزهای اخیر طی گزارشی اعلام کرد، مقامات سعودی هزاران نفر را بیش از شش ماه بدون محاکمه در حبس نگه داشته‌اند و در بعضی موارد افراد بازداشت شده بیش از یک دهه در زندان‌ها به سر می‌برند. براساس گزارش این سازمان، مسئولان سعودی دو هزار و ۳۰۵ نفر را ماه‌ها مورد تحقیق و بازجویی قرار داده‌اند، بدون اینکه دادگاهی برای آنها تشکیل داده شود و اتهامی به آنها تفهیم شود. گفتنی است، محمدبن سلمان از زمانی که در سپتامبر (شهریور- مهر ماه) سال گذشته میلادی به ولی‌عهدی عربستان منسوب شد، چندین بار دستور بازداشت چهره‌های دینی، دانشگاهی و فعالان اجتماعی، سیاسی و حقوق بشری این کشور را صادر کرده است.

دست به انتحار زنیم!

روزنامه اصلاح‌طلب «شرق» با هشدار درباره عواقب برجام موشکی نوشت: «حتی اگر اروپا موضعی مستقل از برادر بزرگ‌تر (آمریکا) اتخاذ کند، باز هم برای ما شرایطی را قائل می‌شود که مانند شمشیر داموکلس بالای سر نوازش‌مان می‌کند. ایجاد محدودیت برای برنامه‌های موشکی ایران و وادار کردن کشور به عقب‌نشینی از عمق استراتژیک خود ممکن است از جمله این شرایط و تزییقات باشد. در این صورت تکلیف چیست؟ آیا برای نگه‌داشتن سه کشور امضاکننده برجام در این میثاق مصوب شورای امنیت سازمان ملل باید همچنان هزینه کرد و ملت‌مس دعا شد؟ تأمین امنیت کشوری که جمعیت آن طی فقط یک نسل گذشته دو برابر شده و گفته می‌شود طی یک نسل دیگر باز هم دو برابر خواهد شد، چیزی نیست که بتوان آن را در گرو گذاشت، حتی اگر گروگیر آن، حیات برجام باشد. کشوری که فاصله شمال و جنوبش بیش از دو هزار کیلومتر است، اگر برد موشک‌هایش را کمتر از این کند، دست به انتحار زده است.»

به دنبال تشکیل ائتلاف علیه ایران هستیم

«هیتر نائورت» سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در نشست خبری خود در پاسخ به پرسشی درباره تصمیم برخی شرکت‌های اروپایی برای توقف تجارت با ایران و اینکه آیا آمریکا استثنایی برای این شرکت‌ها در نظر می‌گیرد، گفت: این شرکت‌ها فرصت دارند فعالیت‌های خود را کاهش دهند و تصمیم بگیرند که می‌خواهند با ایران تجارت کنند یا نه. این دولت (آمریکا) همواره نسبت به نگرانی‌هایش درباره فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده ایران شفاف بوده است. نائورت در ادامه ادعاهای خود گفت: آمریکا به سختی تلاش می‌کند ائتلافی را متشکل از بسیاری از کشورهای سراسر جهان ایجاد کند که هدف آن، نگاه کردن به ایران از دریچه‌ای واقع‌بینانه‌تر و نه فقط از دریچه توافق هسته‌ای است؛ چرا که فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده ایران نه تنها تهدیدی علیه منطقه، بلکه تهدیدی علیه جهان است.

برنامه رژیم صهیونیستی برای آشوب در ایران

«یولی ادلشتاین» رئیس پارلمان رژیم صهیونیستی (کنست) با ادعای اینکه توافق هسته‌ای ایران بر مبنای تعهدات دروغین شکل گرفته، از کشورهای گوناگون خواست تا با تمام قدرت، چه نظامی و چه سیاسی، با ایران مقابله کنند. ادلشتاین در دیدار با رئیس پارلمان فرانسه طی سفر به پاریس، گفت: «اگر کشورهای جهان می‌خواهند ستیزه‌جویی‌های ایران را متوقف کنند، باید با قوه قهریه در تمام سطوح عمل کنند، از جمله برنامه تسلیحاتی هسته‌ای، برنامه موشکی بالستیک و حمایت از تروریسم.» او آشوب‌طلبان و مخالفان حکومت جمهوری اسلامی در ایران را افراد «معتدل و میانه‌رو» توصیف و تأکید کرد: «اگر غرب، آشوب‌های سال‌های اخیر را بهتر مدیریت می‌کرد، اکنون شاهد یک ایران دیگر بودیم.»

▼ اخبار کوتاه

◀ «رجب طیب اردوغان» با شرکت در راه‌پیمایی میلیونی استانبول، در واکنش به افتتاح سفارت آمریکا در شهر قدس گفت: «قدس تنها یک شهر نیست؛ بلکه سمبل، اتحاد و قبیله اول مسلمانان است.» رئیس‌جمهور ترکیه افزود: «مسلمانان نباید در برابر ظالمان به دعا کفایت کنند، بلکه به سلاح و ارتش‌ها نیاز دارند.» وی همچنین با بیان اینکه سکوت در برابر کشتار مردم غزه به معنای گشودن پنجره‌ای بسیار خطرناک است، افزود: «با توجه به این اتفاقات، ملل متحد به پایان رسیده است. (سازمان ملل) از پا درآمده و فروپاشیده است.»

◀ رئیس‌جمهور فرانسه در نشست سران اتحادیه اروپا در صوفیه، پایتخت بلغارستان با بیان اینکه نمی‌توان شرکت‌ها را به تجارت با ایران ملزم کرد، گفت: ما نمی‌خواهیم یک جنگ تجاری استراتژیک با آمریکا بر سر توافق هسته‌ای با ایران راه بیندازیم. امانوئل مکرون هرگونه جنگ تجاری با آمریکا به دلیل خروج این کشور از توافق هسته‌ای با ایران را نامحتمل دانست و اذعان کرد: شرکت‌هایی که خواهان تجارت با ایران یا سرمایه‌گذاری هستند، به ویژه شرکت‌های چند ملیتی که روابط تجاری نزدیک با آمریکا دارند، وضعیت مناسبی نخواهند داشت.

◀ سیدنتی کبیری، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه قیمت برخی کالاها حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد افزایش یافته و این در حالی است که در سطح درآمدهای جامعه تغییر خاصی رخ نداده، گفت: با وجود اینکه دولت اعلام می‌کند قیمت‌ها در بازار کنترل می‌شود، اما گزارش‌های مردمی بیان‌کننده گرانی اقلام خوراکی است و سازمان‌های دولتی مربوطه و سازمان تعزیرات حکومتی باید به این وضعیت در بازار رسیدگی کنند.

◀ ترامپ با انتقاد مجدد از توافق هسته‌ای با جمهوری اسلامی ایران گفت: اینکه آمریکا از توافق با ایران خارج شده، اتفاق بزرگی است؛ چرا که این توافق احمقانه‌ای برای آمریکا و همچنین برای جهان است. وی همچنین درباره بازگرداندن تحریم‌های واشنگتن علیه تهران، گفت: این تحریم‌ها بسیار گسترده خواهند بود و ما این تحریم‌ها را علیه ایران وضع خواهیم کرد.

◀ نیچروان بارزانی، نخست‌وزیر اقلیم کردستان عراق با بیان اینکه کردها حق دارند در ساختار جدید دولت آتی عراق به منصب حاکمیتی دست یابند، گفت: در صورتی که کردها به حق و حقوق‌شان دست نیابند، عراق رنگ ثبات را نخواهد دید.

◀ به دنبال خروج آمریکا از برجام، شرکت فولادسازی دانیلی ایتالیا، تلاش به منظور تأمین‌کننده مالی برای سفارش‌های ۱/۵ میلیارد یورویی (۱/۸ میلیارد دلاری) را که در ایران برنده شده است، متوقف کرد.